

Den 15. april 2016

Miljø- og fødevarerministerens besvarelse af spørgsmål nr. AH stillet af Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg

DET TALTE ORD GÆLDER

Spørgsmål AH

”I lyset af, at ”Det blå Kort” udpeger områder, hvor reguleringen skærpes, lempes eller ikke er omfattet af den målrettede regulering, bedes ministeren redegøre for kortets tilblivelse, målgruppe og hvordan det understøtter regeringens 16-punktsplan, der bl.a. skal give danske landmænd lov til at gøde mere. Ministeren bedes herudover redegøre for, hvilke beskyttelsesniveauer, der gælder i dag, og hvilke beskyttelsesniveauer, der skal gælde i fremtiden for de enkelte områdetyper, som angives på kortet, og for om disse har været i høring ved berørte erhverv. Endelig bedes ministeren redegøre for de økonomiske konsekvenser for landmænd og samfund, forventet miljøgevinst samt

landmænds mulighed for at imødekomme 'det blå kort' med målinger og teknologier.”

Svar

Tak for det, og jeg vil også gerne takke for velkomsten i udvalget. Det er et arbejde, jeg ser meget frem til, og jeg er jo ikke helt ny i udvalget, men sidder jo som en ny minister her, så jeg ser frem til vores samarbejde. Også tak til Liberal Alliance for at indkalde til samrådet.

Jeg går ud fra, at spørgerne med det ”blå Danmarkskort” henviser til det kort, som er optrykt som bilag 2 til vores aftale om fødevare- og landbrugspakken, og -

Det blå kort har givet anledning til en del debat. Jeg er glad for spørgsmålet, som giver mig mulighed for at rydde eventuelle misforståelse og bekymringer

af vejen og sætte kortet ind i den rette sammenhæng.

Kortet viser den forventede fordeling af indsatsbehov for kvælstofreduktion ved fuld indfasning af den målrettede regulering i 2021 sammenholdt med kvælstofeffekten af den eksisterende regulering. Navnlig de elementer af den eksisterende regulering, som lempes med Fødevarer- og Landbrugspakken.

Der er i udarbejdelsen af kortet taget højde for, at 6.200 tons af indsatsen udskydes til 3. vandplanperiode efter 2021. Der er endvidere taget højde for, at der iværksættes kollektive indsatser i form af bl.a. vådområder, minivådområder mv.

Den kommende målrettede regulering skal håndtere det indsatsbehov, som herefter resterer på ca. 3.800 tons.

Kortet er en foreløbig illustration af, hvordan indsatskravene i den målrettede regulering forventes at slå forskelligt geografisk igennem i forhold til den hidtidige generelle regulering med reducerede gødningsnormer, krav om randzoner mv.

Kortet tjener mest af alt til at illustrere grundprincippet i målrettet regulering, nemlig at der på sårbare landbrugsarealer fortsat skal leveres en betydelig reduktionsindsats.

Dernæst vil der være arealer, hvor kravene vil være lempeligere end i dag, men hvor der vil være behov for at indføre visse kvælstofkrav.

Endelig vil der være arealer, hvor der ikke er behov for restriktioner.

Udover at kortet er foreløbigt vil jeg også understrege, at det ikke viser noget om, hvordan de erhvervsøkonomiske konsekvenser ved at indføre målrettet regulering fordeler sig geografisk.

Københavns Universitet har gennemført en foreløbig beregning af de erhvervsøkonomiske konsekvenser af målrettet regulering, når den er fuldt indfaset i 2021.

På baggrund af de foreløbige tal for indsatsbehovet i de enkelte delvandoplande og med de foreløbige principper for målrettet regulering, som ligger i aftalen om Fødevarer- og landbrugspakken, vurderer Københavns Universitet, at de årlige omkostninger på landsplan ligger på ca. 300 mio. kr.

Når vi samtidig har fået beregnet, at omkostninger ved den hidtidige generelle regulering ligger på 1,3 til 1,8

mia.. årligt, så kan vi regne ud, at gevinsterne ved at gå over til målrettet regulering ligger på over 1 mia.. om året.

Med den pakke, vi har lavet, er det målet at der ikke skal være landbrugsarealer, som vil få negative erhvervsøkonomiske konsekvenser ved målrettet regulering i forhold til reguleringen i dag.

Målet er realistisk.

Det skyldes først og fremmest, at den enkelte landmand vil få fleksibilitet i forhold til at vælge præcis de virkemidler, som er optimale på hans bedrift til at leve op til miljøkravene.

VKO's 16-punktsplan var et væsentligt valggrundlag for regeringen forud for Folketingsvalget sidste sommer.

Og regeringen har allerede leveret på valgløftet. Der blev som bekendt indgået politisk aftale om fødevare- og landbrugspakken kort tid inden jul. Randzonenloven er ophævet. Krav om yderligere 60.000 ha efterafgrøder er skrinlagt, og gødningsrestriktionerne er fjernet med 2/3 nu. Og den sidste 1/3 fjernes efter planen fra august.

Det har været vigtigt for regeringen hurtigt at levere på planen, fordi landbruget står i en meget presset økonomisk situation, som kræver en håndsækning her og nu, men bestemt også på lang sigt

En så hurtig proces betyder samtidig, at alle detaljer i den kommende målrettede regulering ikke er på plads endnu. Med den politiske aftale er der enighed om nogle hovedprincipper. Vi skal med målrettet regulering arbejde os henimod at give bedrifterne en udledningsadgang, som tillader en

ensartet udledning fra alle arealer i hvert delvandopland. Og vi skal have udviklet nye virkemidler, som sammen med de kendte virkemidler kan indgå i det katalog, som bedrifterne kan vælge indenfor.

Der er et stort udviklingsarbejde i ministeriet, inden vi kan gå i luften med det nye system. Det gælder blandt andet principper for beregning af udledningsretten. Juraen skal selvfølgelig på plads og vi skal have udviklet et indberetnings- og kontrolsystem. Både rettet imod bedrifterne og imod os selv som myndighed. På det grundlag skal vi have gennemført endelige beregninger af de erhvervsøkonomiske konsekvenser ved målrettet regulering.

Som det fremgår af aftalen om Fødevarer- og Landbrugspakken, vil den målrettede regulering blive fulgt af en

økonomisk kompensation. Der arbejdes med den konkrete udformning af modellen i sammenhæng med selve reguleringsystemet. De primære hensyn er i den forbindelse, at det skal være enkelt både for landmand og administrationen.

Vi planlægger, at regeringen til efteråret kan præsentere aftalekredsen bag fødevare- og landbrugspakken for den første konkrete løsningsmodel.

Sideløbende med udvikling af målrettet regulering er ministeriet i gang med at færdiggøre de kommende vandområdeplaner for 2016-21. Det sker blandt andet på baggrund af de mange høringssvar, som er indkommet hos Naturstyrelsen.

Det er forventningen, at vandområdeplanerne kan offentliggøres senere på året.

Vandområdeplanerne vil vise de endelige indsatsbehov i hvert af de 90 delvandoplande. Herunder vil den forventede effekt af kollektive indsatser – som f.eks. vådområder – fremgå sammen med den forventede tidslinje for indfasning af indsatsen i de enkelte vandområder frem mod 2021.

Det planlægges, at jeg deltager i en række stormøder rundt om i landet, hvorindholdet i de kommende vandområdeplaner præsenteres for interesserede borgere.

Adgangen til at bedrifterne kan vælge virkemidler kombineret med en

kompensationsordning vil være afgørende for, hvordan de erhvervsøkonomiske konsekvenser fordeler sig. Og det er jo i sidste ende, hvad det hele drejer sig om. At levere miljøindsatser, hvor der er behov for det, samtidig med at vi skaber grundlag for erhvervsøkonomiske gevinster for landbruget.

Hvordan dette tilsammen falder ud og fordeler sig geografisk, kan vi først sige noget endeligt om, når regeringen senere er klar med konkrete forslag til model for målrettet regulering og økonomisk kompensation.

Men som jeg indledte med at fremhæve, så viser beregninger, at der samlet set vil være betydelige gevinster for erhvervet ved at gå over til målrettet regulering.

Og som noget helt centralt, er det med den fødevare- og landbrugspakke, vi har

lavet, vores mål, at alle bedrifter vil få en gevinst ved den nye regulering.

Jeg håber det besvarer spørgsmålet, og jeg takker for ordet.